

Συμμετοχή στη διαβούλευση 7 ΑΣΠΗΕ της DMX

Η ΜΠΕ για τους 7 Αιολικούς Σταθμούς (ΑΣΠΗΕ) της εταιρείας DMX ακολουθεί τη γνωστή πεπατημένη όλων των παρόμοιων μελετών:

- υποβαθμίζει σκόπιμα όλες τις επιπτώσεις
- τις χαρακτηρίζει χαμηλής / μέτριας σημασίας
- αφήνει ασχολίαστα κρίσιμα σημεία
- υπερθεματίζει τα δήθεν οφέλη του έργου.

Σε καμιά περίπτωση δεν προστατεύει το περιβάλλον και τους κατοίκους από τις σοβαρές συνέπειες που θα έχει το έργο. Αντιθέτως βάζει τη σφραγίδα της στην καταστροφή της βιοποικιλότητας της περιοχής και την μετατροπή της Νότιας Εύβοιας σε ενεργειακό κέντρο.

Ειδικότερα επισημαίνουμε τα παρακάτω:

Αθροιστικές επιπτώσεις

Η μελέτη κάνει ελλιπή εκτίμηση των αθροιστικών επιπτώσεων αφού λαμβάνει υπόψη μόνο τα εγκατεστημένα και με άδεια εγκατάστασης ΑΣΠΗΕ και μάλιστα σε απόσταση 2 χμ. Αφήνει εκτός τα ΑΣΠΗΕ με άδεια παραγωγής με τη δικαιολογία ότι δεν είναι σίγουρο ότι θα προχωρήσουν. Όμως μέχρι τώρα δεν έχει ακυρωθεί καμμιά άδεια παραγωγής στη Νότια Εύβοια. Το πρόβλημα της υπερσυγκέντρωσης φαίνεται δια γυμνού οφθαλμού με απλή παρατήρηση του χάρτη της ΡΑΕ και με τα επίσημα στοιχεία που δείχνουν ότι οι συνολικές αδειοδοτήσεις στο Δήμο Καρύστου ξεπερνούν τις 800 α/γ. Το θέαμα που παρουσιάζει η περιοχή από ψηλά αλλά και από την επιφάνεια του εδάφους σχολιάζεται αρνητικά από όλους τους επισκέπτες της περιοχής.

Η ΜΠΕ δεν αναγνωρίζει τη συνεργιστική αρνητική επίδραση με άλλα έργα ΑΣΠΗΕ κατά τη φάση της κατασκευής και κατά τη λειτουργία. Ο ισχυρισμός είναι καθόλα άτοπος εφόσον παράλληλα με την κατασκευή των ΑΣΠΗΕ της DMX αναμένονται οι ΑΣΠΗΕ της ΑΙΟΛΟΣ και ΣΟΦΡΑΝΟ που έχουν παρόμοια σχέδια υπόγειας μεταφοράς της ενέργειας. Η περιοχή θα μετατραπεί σε ανοιχτό σκάμμα.

Όσον αφορά τα ΑΣΠΗΕ του έργου (Λιαπούρθι, Πλάτανος, Δίστρατα) που είναι εντός της προστατευόμενης περιοχής της Οχης (ΖΕΠ και ΕΖΔ), η μελέτη τα εξετάζει αποσπασματικά χωρίς σύνδεση με τις εκατοντάδες α/γ άλλων εταιρειών που ήδη έχουν εγκατασταθεί ή είναι υπό εγκατάσταση.

Εκχερώσεις και κοπή βλάστησης

Η πλειοψηφία του έργου αναπτύσσεται μέσα σε μεταβατικές δασικές και θαμνώδεις εκτάσεις. Με δεδομένη την εκσκαφή 518.000 κυβικών για τη διάνοιξη 23 χμ. δρόμων, 235 στρ για τη διαμόρφωση πλατειών και 107 χμ τάφρου για την υπόγεια ΜΤ είναι ευνόητο ότι θα παραγματοποιηθούν εκτεταμένες εκχερσώσεις και κοπή βλάστησης. Σε ορισμένες θέσεις φύονται αιωνόβια δέντρα (αριές, πλάτανοι, καστανιές) που θα κοπούν, πράξη απαράδεκτη για έργα υποτιθέμενης 'πράσινης ανάπτυξης' και μείωσης των εκπομπών άνθρακα. Αλήθεια πώς συνάδουν οι ηπιες μορφές ενέργειας με τις βίαιες επεμβάσεις που θα γίνουν όπως εκσκαφές, μπαζώματα, εκχερσώσεις ακόμη και ανατινάξεις με εκρηκτικά στα τελευταία παρθένα μέρη της Νότιας Εύβοιας; Η μελέτη ισχυρίζεται ότι όλες οι περιοχές που θα διαταραχθούν από τη διάνοιξη των δρόμων θα αποκατασταθούν με φυτεύσεις. Όμως σε κανένα ΑΣΠΗΕ στη Νότια Εύβοια δεν είδαμε να γίνεται αποκατάσταση του τοπίου με κατάλληλα είδη εκτός αν θεωρούνται οι πικροδάφνες και τα σπάρτα τοπικά είδη βλάστησης.

Οδοποιία

Σύμφωνα με την ΜΠΕ η διάνοιξη νέων δρόμων (24 χμ) και η διαπλάτυνση υπαρχόντων (4 χμ) είναι θετική ενέργεια για την προσβασιμότητα των κτηνοτρόφων, πυροσβεστών, επισκεπτών σε απομακρυσμένα μέρη. Αναφέρει μάλιστα ότι δεν υπάρχουν ρέματα για αυτό δεν θα κατασκευαστούν οχετοι στους νέους δρόμους παρα μόνο τριγωνικές τάφροι απορροής υδάτων. Όμως το ανάγλυφο της περιοχής δημιουργεί συνεχώς μικρά ρέματα που με ισχυρές βροχές μετατρέπονται σε χειμάρρους. Αποκρύπτει σκοπίμως τις ισχυρές διαβρώσεις που συνεπαγεται η διάνοιξη νέων δρόμων (ακόμη περισσότερο χωρίς οχετούς) καθώς και τις επιπτώσεις στο τοπίο (κατακερματισμός, και αλλοίωση) που οδηγούν στη μείωση της βλάστησης και της ορνιθοπανίδας και τελικά στην ερημοποίηση.

Παραβίαση ιδιοκτησιών και όχληση

Για να περάσει το δίκτυο ΜΤ υπόγεια θα εκσκαφεί τάφρος 107 χμ εντός του Δήμου Καρύστου καθώς επίσης τάφρος 92 χμ. για την υψηλή τάση έως την Ερέτρια. Αυτή η επεμβαση θα προκαλέσει ανυπολόγιστη ζημιά σε ιδιοκτησίες και συνυπολογίζοντας τον θόρυβο και τη σκόνη, η Νότια Εύβοια θα γίνει ένα απέραντο εργοτάξιο. Μάλιστα, εκτός της DMX, παρόμοια σχέδια υπογειοποίησης έχουν οι εταιρείες ΑΙΟΛΟΣ και ΣΟΦΡΑΝΟ. Η ΜΠΕ δεν υπολογίζει την κοινωνική αντίδραση και αναστάτωση που θα προκαλέσει μια τέτοια επέμβαση, ακόμη περισσότερο αν συμπέσουν τα έργα των τριών εταιρειών. Πάντως η μελέτη βεβαιώνει ότι δεν θα προκληθεί ουδεμία όχληση στους κατοίκους των οικισμών κατά τη φάση κατασκευής.

Θόρυβος κατά τη λειτουργία

Ο ισχυρισμός ότι δεν προκύπτουν επιπτώσεις για τους οικισμούς καταρρίπτεται από την πραγματικότητα που ήδη έχει διαμορφωθεί στη Ν. Εύβοια. Για παράδειγμα, πώς δεν θα

επηρεαστεί ο οικισμός Βατήσι από τον υποσταθμό υψηλής τάσης που θα εγκατασταθεί πλησίον; Αναφέρει η ΜΠΕ ότι η πλησιέστερη απόσταση οικισμού από τις α/γ του έργου είναι 700μ. . Ωστόσο δεν λαμβάνει υπόψη μεμονωμένες κατοικίες, ποιμνιοστάσια και εργαστήρια επεξεργασίας πλάκας Καρύστου που βρίσκονται σε αποστάσεις μικρότερες από 500μ. όπως στη θέση Άγιοι Απόστολοι. Η ΜΠΕ ισχυρίζεται ότι ο θόρυβος περιορίζεται εντός του επιτρεπτού ορίου. Ωστόσο η ηχορύπανση απαιτεί η ιδιαίτερη μελέτη να ακολουθεί συγκεκριμένα πρότυπα λαμβάνοντας υπόψη όλες τις συχνότητες, το αναγλυφο του εδάφους και τις αποστάσεις από τις πλησιέστερες κατοικίες καθώς και τις συνεργιστικές επιπτώσεις του θορύβου από τις α/γ άλλων ΑΣΠΗΕ. Η μελέτη θορύβου του παραρτήματος της ΜΠΕ δεν λαμβάνει υπόψη όλες τις παραμέτρους (συνεργιστικές επιπτώσεις), ούτε εξηγεί πώς προκύπτει το συμπέρασμα ότι ο θόρυβος θα βρίσκεται κάτω από το όριο των 45 dB. Η εμπειρία που έχουν οι κάτοικοι της Νότιας Εύβοιας δείχνει ότι ο θόρυβος είναι ακουστός ανάλογα με την κατεύθυνση του ανέμου σε απόσταση μεγαλύτερη του 1 χμ. Επιπλέον η ΜΠΕ ισχυρίζεται ότι δεν προκύπτει πρόβλημα υγείας από τις χαμηλές συχνότητες που εκπέμπουν οι α/γ. Αποκρύπτει οποιαδήποτε αναφορά από τη διεθνή εμπειρία, το γνωστό wind power syndrome (περίπτωση Οντάριο του Καναδά) και μελέτες (Irene Van Kamp, Health Effects, 2020) που καταδεικνύουν ότι οι α/γ επιδρούν αρνητικά στην υγεία των ανθρώπων μέσω του θορύβου, των υποήχων και της φωτοσκίασης.

Κατανάλωση νερού

Η ΜΠΕ υπολογίζει την κατανάλωση νερού σε 5.600 κυβ. χωρίς να προσδιορίζει αν εννοεί ανά ημέρα και για πόσο διάστημα. Με δεδομένη την ανομβρία και τη μείωση του διαθέσιμου νερού για υδρευση / άδρευση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια, η κατασκευή των α/γ της εταιρείας σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες εταιρείες θα προκαλέσει στον Δήμο Καρύστου οξύ πρόβλημα λειψιδρίας.

Το γεγονός ότι τα ΑΣΠΗΕ Αγ. Απόστολοι και Δίστρατα εμπίπτουν στο Υπογειο Καρστικό Σύστημα της Οχης και ότι οι βαριές επεμβάσεις επί του εδάφους ενδέχεται να επηρεάσουν τα υπόγεια ύδατα επίσης δεν απασχολεί την ΜΠΕ. Ο καθηγήςτης υδρογεωλογίας Γ. Στουρνάρας έχει επισημάνει ότι οι εκκαφές, οι θεμελιώσεις των α/γ και οι πακτώσεις εδαφών επηρεάζουν αρνητικά την διείσδυση του βρόχινου νερού στο έδαφος.

Χρήση γης

Η ΜΠΕ υπολογίζει την επιφάνεια επέμβασης για πλατείες, δρόμους και εργοτάξια σε 642 στρέμματα χωρίς να βάζει σε συζήτηση τις συνέπειες που θα έχει αυτή τη επέμβαση σε συνδυασμό μάλιστα με ανάλογα έργα ΑΣΠΗΕ άλλων εταιρειών. Αν συνοπολογιστεί η επιφάνεια επέμβασης όλων των μεγάλων έργων ΑΣΠΗΕ εντός του Δήμου Καρύστου (π.χ ΣΟΦΡΑΝΟ, ΑΙΟΛΟΣ, ΕΝΕΛ, ΤΕΡΝΑ) προκύπτει ότι αχρηστεύονται χιλιάδες στρέμματα της περιοχής μας για τις ντόπιες δραστηριότητες (κτηνοτροφία, γεωργία, μελισσοκομία, τουρισμός) που στηρίζουν την επιβίωση των κατοίκων. Επιπλέον μειώνεται η αξία της γης

με αποτέλεσμα να μην γίνονται αγοραπωλησίες γης. Προφανώς η μελέτη αποσιωπά τις παραπάνω δυσάρεστες συνέπειες του έργου.

Η ΜΠΕ αποκρύπτει ότι το Περιφερειακό Χωροταξικό δεν προβλέπει αποκλειστικά την ανάπτυξη των ΑΠΕ στην Νότια Εύβοια αλλά επίσης και την ανάπτυξη του αγροτουρισμού που όμως είναι αδύνατο να αναπτυχθεί λόγω της υπερσυγκέντρωσης των Αιολικών Σταθμών.

Υποτιθέμενα οφέλη και η αληθινή βλάβη

Η ΜΠΕ εξάγει τα πρόσκαιρα οικονομικά οφέλη κατά την κατασκευαστική περίοδο (π.χ εστίαση, ενοικίαση στέγης, κλπ) καθώς και τα αντισταθμιστικά οφέλη που δίνονται στον Δήμο. Όμως τα πρόσκαιρα οφέλη δεν ισοφαρίζουν τη μόνιμη απώλεια των φυσικών πόρων που στηρίζουν την τοπική οικονομία (κτηνοτροφία, μελισσοκομία, τουρισμός). Ακόμη και τα αντισταθμιστικά οφέλη δεν έχουν πρακτική αξία όταν δεν διαχέονται στους κατοίκους για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών τους. Η πραγματικότητα είναι τελείως διαφορετική από αυτή που παρουσιάζει η ΜΠΕ: η παραδοσιακή ελεύθερη κτηνοτροφία χάνει βοσκίσιμες εκτάσεις και η βόσκηση των γιδιών εμποδίζεται από τη σκόνη. Η τοπική μελισσοκομία χάνει εκτάσεις με μελισσοκομικούς θάμνους (ερείκη, τσάι, χαμορίγανη, κουμαριά) και κατά τη μετακίνηση των κυψελών, οι μελισσοκόμοι δυσκολεύονται πλέον να βρουν τοποθεσίες χωρίς επεμβάσεις. Ο φυσιολατρικός τουρισμός ακυρώνεται αφού έχει αμαυρωθεί η εικόνα της περιοχής με έργα ΑΣΠΗΕ που δεν συνάδουν με την προστασία της φύσης. Συνεπώς τα οφέλη στην τοπική κοινωνία που εξάγει η ΜΠΕ όχι μόνο δεν υφίστανται, αλλά στην πραγματικότητα προκαλείται ζημιά στην τοπική οικονομία που οδηγείται σε μαρασμό.

Επιπτώσεις στους οικοτόπους και την ορνιθοπανίδα

Η ΜΠΕ βλέπει μόνο αμελητέες επιπτώσεις στους οικοτόπους και τη χλωρίδα της προστατευόμενης περιοχής χωρίς να προβληματίζεται για τις απώλειες που έχει ήδη υποστεί η περιοχή από τα εγκατεστημένα συγκροτήματα ΑΣΠΗΕ και ότι συνακόλουθα το έργο της DMX θα επιτείνει την καταστροφή. Όσον αφορά στη φθορά της δασικής βλάστησης, από τα στοιχεία που παραθέτει η ΜΠΕ, προκύπτει ότι το σύνολο του έργου (623 στρεμ.) αναπτύσσεται μέσα σε θαμνωδη βλάστηση (341 στρ.), ψηλή δασική βλάστηση (75 στρ.), γεωργικές εκτάσεις (111 στρ.) και λιβάδια (178 στρ.) γεγονός που η ΜΠΕ δεν το σχολιάζει αρνητικά, παρά μόνο υπόσχεται ότι θα γίνει κατά το δυνατό λιγότερη βλάβη.

Η ΜΠΕ θεωρεί τις επιπτώσεις στην πανίδα της περιοχής αμελητέες και μέτριας έντασης ωστόσο η Ειδ. Περ/κή Μ (Θ. Αράπης και άλλοι), που πρόσφατα βρισκόταν σε διαβούλευση, βεβαιώνει ακριβώς το αντίθετο για τις συνέπειες των εγκατεστημένων έργων ΑΣΠΗΕ μέσα και γύρω από την προστατευόμενη περιοχή. Η αυξανόμενη συσσώρευση α/γ δεν λαμβάνεται υπόψη για τις πραγματικές επιπτώσεις στην πανίδα.

Περαιτέρω η ΜΠΕ υποβαθμίζει όλες τις επιπτώσεις στα αρπακτικά και τα στρουθιόμορφα είδη της περιοχής είτε πρόκειται για προσκρούσεις είτε για υποβάθμιση των ενδιαιτημάτων. Προφανώς οι ισχυρισμοί της ΜΠΕ δεν πείθουν λαμβάνοντας υπόψη την κλίμακα του έργου, τη χωροθέτηση του σε ευαίσθητες περιοχές (Πλάτανος, Λιαπούρθι, Αγ. Ταξιάρχες, Δίστρατα) και την πυκνότητα α/γ που ήδη λειτουργούν στην προστατευόμενη περιοχή. Η Ειδ. Περ/κή Μελέτη που έχει ολοκληρωθεί αλλά δεν έχει θεσμοθετηθεί έχει επισημάνει την υποβάθμιση των ενδιαιτημάτων και την ανάγκη να διατηρηθούν τα τελευταία παρθένα μέρη της περιοχής. Η ΜΠΕ όμως καταλήγει σε άλλα συμπεράσματα προκειμένου να καλυφθούν και τα τελευταία παρθένα τμήματα της περιοχής με α/γ.

Επιπλέον η Ειδική Περ/κή Μελέτη έχει επισημάνει τη σπουδαιότητα ενός οικολογικού διαδρόμου που να συνδέει την προστατευόμενη περιοχή της Οχης με την κεντρική Εύβοια, ωστόσο με τις α/γ του παρόντος έργου και τις υπόλοιπες άλλων εταιρειών (ΤΕΡΝΑ, ΑΙΟΛΟΣ, ΣΟΦΡΑΝΟ) θα δημιουργηθούν αλληπάλληλοι φραγμοί μεγάλης κλίμακας σε όλη την έκταση της Ν. Εύβοιας.

Η ΜΠΕ αποφεύγει να σχολιάσει την απειλή της αιολικής ενέργειας που αναφέρεται στη λίστα των απειλών στα ΤΕΔ της περιοχής Natura και ΖΕΠ. Η υποβάθμιση των προστατευόμενων περιοχών από την εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ είναι πλέον επιστημονικά αδιαμφισβήτητη (βλ. Μελέτη του Παν. Ιωαννίνων, Κατή και άλλοι καθώς και η πρόσφατη ΕΠΜ, Θ. Αράπης και άλλοι).

Αρχαιολογικές θέσεις και πολιτιστικά μνημεία

Η ΜΠΕ θεωρεί ότι τα πολιτιστικά μνημεία και αρχαιολογικές θέσεις της περιοχής δεν θίγονται από την οπτική επαφή με τις α/γ του έργου ούτε υπάρχει συνεργιστική επίδραση από άλλα ΑΣΠΗΕ. Όμως οι α/γ στην Νότια Εύβοια που είναι πλέον ορατές από όλα τα σημεία του ορίζοντα και μάλιστα σε ολοένα κοντινότερες αποστάσεις, κυριαρχούν στο τοπίο και καταδυναστεύουν οποιαδήποτε άλλα στοιχεία του. Είναι προφανές και επιστημονικά αποδεδειγμένο ότι τα πολιτιστικά μνημεία υποβαθμίζονται όταν το γύρω περιβάλλον αλλοιώνεται με επεμβάσεις και τεχνικά έργα άσχετα με τον αρχικό χαρακτήρα του. Επίσης η ΜΠΕ αγνοεί ορισμένα πολιτιστικά μνημεία στα οποία εγκαθίστανται α/γ σε πολύ κοντινές αποστάσεις (Δρακόσπιτο στους Αγ. Ταξιάρχες και τα αρχαία λατομεία στο Βατήσι)

Κίνδυνοι ατυχημάτων

Η ΜΠΕ θεωρεί τους κινδύνους πυρκαγιάς / αποκόλλησης πτερυγίων σπάνιους ή απίθανους. Η εμπειρία έχει δείξει ότι αυτοί οι κίνδυνοι είναι πολύ πιθανοί και μάλιστα συχνοί: μέσα σε δύο χρόνια (2021 και 2022) στον Πλατανιστό Καρύστου συνέβησαν δύο αποκολλήσεις πτερυγίων σε ανεμογεννήτριες που εγκαταστάθηκαν μόλις το 2018. Επίσης το 2019 κόπηκε ο πύργος παλαιότερης α/γ στο Μπούρλαρι Κατσαρωνίου. Το καλοκαίρι 2022 ξεσπασε πυρκαγιά στην άτρακτο α/γ στην Νάξο.

Συμπέρασμα

Η ΜΠΕ για τους 7 αιολικούς σταθμούς της εταιρείας DMX είναι απορριπτέα γιατί τα έργα που περιγράφει θα προκαλέσουν ανεπανόρθωτη ζημιά στο τοπικό περιβάλλον και τους κατοίκους της Νότιας Εύβοιας.